

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A „Békéscsabai Nisznások Egylete”-nek hivatalos közlönye, Békéscsaba nagyközség és vidékének érdekeit felülélő hetilap

ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K
Egyes példányonként 20 fillérért kapható
Engel Miksa kistőzsdejében, Gesmey Soma
és Corvina könyvkereskedésekben
Békéscsabán.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
SZÉKELY GYÖRGY
Breznyik-utca 7.

Hivatalos hirdetéseket díjtalanul közlünk.

Magánosok hirdetését kisbétével minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért közlünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint

Hivatalos rész.

A katonai legénység szabadságolása mező-, erdő- és szőlőgazdasági munkára. A honvédelmi miniszter 2770. Mg A. szám alatt legutóbb valamennyi törvényhatóságához a következő fontos körrendeletet intézte a legénység gazdasági szabadságolása, valamint katonai munkásosztagok vezénylése tárgyában:

A legénységnek az a része, mely a hadrakelt sereg részére mindenkor szükségelt pótlás, a kiképzés és általában a katonai érdekek figyelembevételére után rendelkezésre áll, a földek megművelése, konyhakertészet, len-, kender-, komló-, cikória-, repce-, mák-, dohány-, répa-termesztés, szőlőmunkák (metszés is), továbbá szénakaszálás, aratás és cséplés, valamint fatermelési és szállítási munkák és általában minden mező- és erdőgazdasági munka elvégzése céljából folyó évben is szabadságoltatni és katonai munkásosztagokban rendelkezésre bocsátatni fog, még pedig a múlt évi rendelkezésektől eltérőleg nemcsak a március 1-től november 30-ig terjedő idő alatt, hanem az egész év folyamán, tehát a téli hónapokban is.

I. Igény a szabadságra és annak tartama. A szabadságra igénnyel bírnak:

a) az önálló mezőgazdák (bérlok), illetőleg azoknak legközvetlenebb hozzátartozói (fiu, vő, testvér);

b) a szőlőbirtokosok, vincellérek és kádárok;

c) a bognárok és mezőgazdasági kovácsok, ha iparukat a mezőgazdaság érdekében önállóan üzik;

d) az önálló konyha- (bolgár-)kertészek.

Minden egyéb legénység munkásosztagba fog beosztatni.

A legénység közül azok, akik önálló mezőgazdák (bérlok) vagy ezeknek legközelebbi hozzátartozói (fiu, vő, testvér), valamint a szőlőbirtokosok és vincellérek az idénymunkák szerint különböző időpontokban több ízben is fognak szabadságoltatni, még pedig úgy, hogy birtokviszonyukhoz képest 2—3 heti szabadságban részesüljenek.

A bognárok és a kovácsok a tavaszi és az őszi szántást, a kádárok pedig a szüretet megelőzőleg öt-öt hétre fognak szabadságoltatni.

II. A szabadság kérelmezése és engedélyezése. A szabadságot kihallgatáson előterjesztett kérelemre engedélyezik. Szabadság engedélyezése céljából sem kérvényt szerkeszteni, sem községi bizonyítványt kiállítani nem szabad. Az a községi előljáróság, mely kérvényt szerkeszt vagy bizonyítványt kiállít, a legszigorubbán felelősségre fog vonatni.

A szabadságolt katonák szabadságolási igazolványának hátlapjára azonban a bevonulás alkalmával a községi előljáróság, illetőleg városi polgármester által hivatalból és díjtalanul rávezetendő, hogy a szabadságolt katonának hány hold földje van, hogy a hadbavonultak, illetőleg mások földjeinek megművelésénél igénybe vétett s hogy az-e a foglalkozása, amelynek címén szabadságoltatott.

III. A harctéri szolgálatot teljesítő legénység szabadságolása. Szabadságra igényük van: az I. fejezetben felsorolt egyéneknek.

A szabadság tartama, az utazási napokat is beszámítva, 20 napnál több nem lehet. A szabadságot kihallgatáson kell kérni, azonban a járási főszolgabírák felhatalmaztatnak, hogy egyes, kivételes, méltánylást érdemlő esetben, a szabadságolás iránt — a szabadságolás időtartamának feltüntetése nélkül — a harctéri szolgálatot teljesítő egyén közvetlen csapatparancsnokságához előterjesztést tegyenek. Ilyen előterjesztés azonban csak a legkivételesebb esetben tehető.

A harctérről mezőgazdasági munkákra szabadságolt legénységnek szabadsága letelte után az illetékes pótestparancsnoksághoz kell bevonulnia.

IV. Katonai munkásosztagok kivezénylése. A katonai munkásosztagoknak mező- és erdőgazdasági munkákra való kivezénylésére, foglalkoztatására, élelmezésére és díjazására nézve az 1916. évi 3000., 7100. és 19,200/eln. sz. körrendeletekben foglalt rendelkezések irányadók.

Különösen szem előtt tartandó, hogy a katonai munkásosztagok kivezénylése iránti kérelmet csak a törvényhatósági gazdasági munkásbizottság útján lehet előterjeszteni.

Az említett rendeletekben foglalt főbb rendelkezések némi módosítással a következők:

1. Az élelmezési pénz a munkaadónak 10 naponként fog postán elküldetni.

2. A legénységnek legalább egyszer hetenként hust kell adni.

3. A munkásosztág esetleges panaszait a parancsnok közvetlenül vagy a községi előjáróság (városi polgármester) útján a törvényhatósági gazdasági munkabizottságnak tartozik bejelenteni, mely azt a hozzá beosztott tiszttel, ha szükséges, a helyszínén is megvizsgálhatja.

4. A kivezényelt munkásosztág tagjainak szabadság nem engedélyezhető.

5. A megállapított időn túl csak akkor maradhat az osztág rendeltetési helyén, ha valamely sürgős munkát elháríthatatlan okokból elvégezni nem volt képes. Ilyen esetben a meghosszabbítást a munkásosztág pótestparancsnokságától kell kérni és a további megmaradás ennek határozatától függ.

6. A munkásosztág önhatalmulag idő előtt be nem vonulhat és a munkát abbahagynia nem szabad. Ebbeli esetleges cselekményeért a legszigorubban felelősségre fog vonatni.

7. A munkásosztág parancsnokának a tartózkodási hely községi előjáróságánál a megérkezés után és az elutazás előtt jelentkeznie kell.

8. A napszámért, mely legalább három koronát kell hogy kitegyen, nemkülönben az ugyanigy megállapított szakmányért is, naponként vagy hetenként a munkásosztág tagjainak kell kifizetni.

9. A munkaadó panaszával a törvényhatósági gazdasági munkabizottsághoz tartozik fordulni, mely szükség esetén a panaszt a munkabizottsághoz beosztott tiszttel a helyszínén tartozik megvizsgáltatni és a szükséges intézkedést saját hatáskörében megtenni, vagy pedig a szükséges intézkedés végett a pótest parancsnoksághoz fordul.

10. Ha a munkásosztág egy tagja betegség miatt, vagy bármely okból idő előtt bevonultatandó, részére a pótesthez való utazáshoz szükséges igazolványt — a katonadijszabásu menetdíjnak a katonai kincstár terhére való hitelezhetése céljából — a községi előjáróság (városi polgármester) kiállítani és hiteles záradékkal ellátni tartozik.

11. Az egész év folyamán rendelkezésre bocsátott katonai munkásosztágok lehetőleg $\frac{2}{3}$ részben mezőgazdasági munkához értő legénységből fognak összeállíthatni.

V. *A szabadságolt, valamint felmentett mezőgazdák foglalkoztatása.* A szabadságolt, valamint a felmentett mezőgazdák, ha sürgős saját gazdasági munkájukat elvégezték, a m. kir. földmivelésügyi miniszter 1918. évi 128,000. számú rendelete szerint foglalkoztatandók.

A községi mezőgazdasági intéző bizottságok a megadott felhatalmazás alapján a szabadságolt és felmentett mezőgazdákat, ha saját sür-

gős gazdasági munkájukat elvégezték, bocsássák okvetlenül azoknak rendelkezésre, akiknek földje megműveletlenül áll, illetőleg kiknek sürgős gazdasági munkája el nem végeztetett és munkaerőre szükségük van.

VI. *A hadbavonultak segélyezett családtagjainak foglalkoztatása.* A mezőgazdasági munkáknak idejében és lehetőleg teljes mértékben való elvégzése szükségessé teszi a hadbavonultak segélyezett családtagjainak a gazdasági munkák elvégzésénél való igénybevételét.

Ennélfogva a hadbavonultak segélyezett családtagjai is a m. kir. miniszterelnök 1915. évi 888/eln. szám alatt valamennyi főispánhoz intézett rendelete értelmében foglalkoztatandók.

Az említett rendeletnek annak idejében közhirré tételni rendelt rendelkezései értelmében, az államsegély csak azoktól vonható meg, akik saját egészségi állapotuk, testi erejük és családi viszonyuknál fogva munkára mehetnének és akiről beigazolást nyert, hogy az általuk teljesíthető gazdasági munkára felhivattak és azt visszautasították.

A hadbavonultak segélyezett családtagjai a mezőgazdasági intéző bizottság által kijelölt munkákra kirendelendők és a segély a fentebb említett rendelkezések értelmében csak azoknak a segélyezettnek fizetendő ki, akik a mezőgazdasági munkákat végezték.

A mezőgazdaságilag művelt ingatlanok haszonbérlete meg lett hosszabbítva, de csak bizonyos, a rendelet által meghatározott ingatlanokra. Közlebbi tájékoztatást a járásbíróóság a panasznapok alkalmával ad.

Az Alsó-fehér-körösi ármentesítő, belvizszabályozó és vízhasznosító társulat 1917. évi számadásai f. hó 14-től 28-ig bezárólag a társulat hiv. helyiségében Gyulán közszemlére ki van téve, ott azon idő alatt megtekinthető.

A helybeli lókorház által hirdetett lóárverés, mely április 14. és 28. napokra volt hirdetve, elmaradt.

Felhívtnak a gazdák, hogy a felesleges, illetve 5 drbon felüli 40 kilós sovány sertéseket a sertésforgalmi irodának engedjék át és az ilyen sertéseket a katonaiügyosztálynál a városházán jelentsék be. A sertések különként 8 koronáért vétetnek át. Ha a felajánlás nem lesz kielégítő, akkor a sovány sertések rekviráltnak, amikor is csak 7 koronát fizetnek értük. — Felhívtnak a gabonatulajdonosok, hogy a rekvirált gabonaműeket haladéktalan és sürgősen szállítsák be a Haditermény raktarába.

Vásárok. Gyulán az orsz. vásár május 10., Sarkadon április 27., Szentesen április 21., Vésztőn május 1., Köröstarcsán április 23., Mária-Radnán május 10-én lesz.

Publikációk.

Eladók.

Ház Berényi-u. 66. Szabó Károlynál.
 Ház Lipták Mátyásnénál Kézay-u. 7.
 Ház Hankó Györgynél Bánát-u. 26.
 Félház Bánszki Andrásnál Arany-u. 43.
 Háztelkek Mitykó Mihálynál Perényi-u. 54.
 Ház Kvasz Jánosnál Orosházi-u. 64.
 1 pár egyéves koca ifj. Bohus M. Györgynél, fűrjesi tanya 1534. sz.
 8 hold föld Zsilák M. Mihálynál Gyulai-ut 19.
 19 okta tanyával Urbán Pálnál Kistrét 39.
 2 okta föld és szőlő Darabos György örökösénél Vécsey-u. 22.
 Fenyőfarudak Gálik Pálnál Lorántffy-u. 11.
 1 gépház, 1 géphez való bódé, 1 jó kocsi, vasborona Botyánszki Györgynél kereki tanya 1848. sz.
 Ócska nád 450 kéve, Vantara Jánosnál Kun-u. 20.
 Nád Kovács Sz. Mártonnál Kistabáni-u. 10.
 Épületfa, ajtók, ablakok Tóth Pálnál Szabolcs-u. 9/2.
 Heremag Kovács Sz. M.-nál Kistabáni-u. 8.
 Új nád Adamik Jánosnál Földvári-u. 14.
 3 nagy ablak Mikes-u. 3.
 Egy hasas üsző Kistrét 19. Zsibrita Jánosnál.

Kiadók.

Felsővégi tehénlegelő Kovács Sz. M.-nál Kisbáni-u. 10.
 Egy szoba, konyha, kamrából álló lakás Mokri-u. 13.
 4 hold hereföld Koszecz Mihálynál X. ker. 212. tanya.
 Alsóvégi tehénlegelő Novák Jánosnál Szemere-u. 7.
 Felsővégi tehénlegelő Belenta Mihálynál Lázár-u. 1.
 2 Felsővégi tehénlegelő Kovács Sz. M. Kistabáni-u. 8.
 1 felsővégi és 1 alsóvégi tehénlegelő dr. Holländer Lipótnál Ferenc József-tér.
 1 alsóvégi tehénlegelő Koczika Mihálynál Temetősor 14.
 2 felsővégi tehénlegelő özv. Zelenyánszki Mihálynénál Kistabáni-u. 26.
 1 felsővégi tehénlegelő Kistabán-u. 16.
 Kukoricaföld negyedéből Liker Pálnál Achim L. A.-u. 1.

Kereslet.

Nagyobb varró- és kötőlányok felvételnek a Hubertus kötő-szövőgyárban.
 24 aratóra van szüksége gerendási és 67 aratóra batonyai birtokára Beliczey Géza Gyulai-ut 2.
 Az ág. ev. egyháznak egy kocsisra van szüksége, jelentkezni a gondnoki hivatalban.
 A községnek egy toronyőrré van szüksége, jelentkezni a gazdasági intézőnél.

Négyjáratu, kétemeletes, nagyforgalmu, állandóan bővizű malom eladó a fehér Körös "Nádor" csatornáján Aradm.

A malomhoz tartozik 877 □-öl beépített terület, 575 □-öl külön udvarral és külön kocsiállásterülettel, a malom külön 105 □-öl területen épült, van külön molnárlakás, két istálló, kocsiszin, míg a malomban a vámos lakása és a segédek lakása; összefügg az udvarral 2 kat. h. 1252 □-öl ősrégi és új gyümölcsös kert vályogfallyal kerítve, 40 kat. h. I. rendű szántó, 18 kat. h. legelő, 16 kat. h. kaszálható csatorna védgáttal, a vízijog és más két községben a védgát tulajdonjoga nemkülönben 5¹/₂ kat. h. szántható dűlőt.

Bővebb felvilágosítást e lap szerk. ad Breznyik-u. 7. sz. a. szóval, vagy válaszbélyeges levélre.

Gyulai határban,
 Szentbenedeki pusztán
196 hold legelő
 nyári használatra kiadó.

Bővebbet Szalóczi Istvánnál, Szentbenedeki tanya 18.

5 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel berendezett

uriház kerttel eladó.

Bővebbet VI. ker., Perényi-u. 9.

Műfogakat készít brassói Greising Albert áll. vizsgázott műfogász Békéscsabán, Kinizsi-utca 7. sz., Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel. Rendel 9-12, d. u. 2-5-ig.

Yorkshyrei fajmalacok

3, 4 és 5 hónaposak eladók
Réthy Béla gyógyszerésznél
Békéscsabán.

Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi
Értékpapírtársaság Békéscsabán
Ferenc-Jézsef-tér 10., Bazapiac
Fábrya palota

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4½% kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzintézetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviselet az Adria Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.
Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürgőnycim: Áruforgalmi Békéscsaba.
GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répvágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉNSZTÁLY: Beiföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TÜZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, asfalt-kőfedélfémek, kátrány és vegyi termékek.
GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK stb.: Kocsikenőcsök a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít ház, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok be rendezését és átalakítását a leggon dosabb szakértelemmel eszközli

Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.

**Ákác-, fenyő-, valamint
gyümölcsfa csemetéket,**

nemkülönben mindennemű cserjét a legjobb minőségben és legelőnyösebb árban beszerez **Székely György erdő- és mezőgazd. mérnök irodája Breznyik-u. 7.**

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy
festőgyáramat

Berényi-utca 21. szám alól a Teleki-utca 3. szám alá, a volt tejszövetkezet épületébe helyeztem át. Midőn a legtökéletesebb munkámról, mint eddig a jövőben is biztosítom az igen tisztelt megbízóimat, szives pártfogásukat továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel
Papp Sándor festőgyáros

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díj arányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál
Filippinyi Sámuel a csabai község háznál.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Nyomatott a Békésmegyei Függetlenség könyvnyomdájában, Békéscsabán. (Szent István-tér 3. szám.)